

Lekcija 3

Uloga algoritama i društvenih mreža

Vrijeme pripreme: 30'

Trajanje: 1 x 60'

Sažetak

Ova lekcija istražuje ulogu algoritama društvenih mreža u oblikovanju sadržaja sa kojim se korisnici susrijeću na digitalnim platformama. Algoritmi utiču na širenje svih vrsta informacija na internetu, uključujući politički diskurs, i mogu doprinijeti širenju dezinformacija. Polaznici će analizirati kako ovi algoritmi stvaraju "filter mjehure", pojačavaju pristrasnost i utiču na javno mnjenje. Pored toga, lekcija će uvesti praktične strategije za prepoznavanje algoritamskih manipulacija i diverzifikaciju izvora vijesti kako bi se unaprijedila medijska pismenost i kritičko razmišljanje.

Onlajn edukativni sadržaji

- Studije o uticaju algoritama na društvene mreže
- Alati za onlajn provjeru vijesti
- Studije slučaja o dezinformacijama (izbori, COVID-19)

Ključne riječi

Algoritmi, filter mehuri, društvene mreže, misinformacije, medijska pismenost, kritičko mišljenje

Cilj lekcije

Cilj ove lekcije je pomoći polaznicima da razviju kritičko razumijevanje toga kako algoritmi društvenih mreža oblikuju sadržaj koji korisnici vide i utiču na njihovu percepciju informacija. Kroz ovu lekciju, učesnici će naučiti da prepoznaju pristrasnost u svojim feedovima i razviju strategije za diversifikaciju izvora informacija.

Ishod lekcije

Na kraju lekcije, polaznici će moći da:

- Objasne kako algoritmi funkcionišu i razumiju njihovu ulogu u oblikovanju sadržaja na društvenim mrežama.
- Analiziraju uticaj algoritama na politički diskurs i kako algoritmi utiču na dezinformacije.
- Prepoznaju filter mjehure i algoritamske pristrasnosti.

Tok lekcije

min. 1 - 5: Uvodni dio lekcije

- Interaktivna anketa: "Kako biraš vijesti koje čitaš?" ili "Da li misliš da društvene mreže utiču na tvoj pogled na određene teme?"
- Diskusija: Prikažite učesnicima dva različita *fida* sa društvenih mreža (jedan konzervativan, jedan liberalan) i pitajte ih kako algoritmi mogu uticati na to šta korisnici vide ili koji korisnici će vidjeti određene sadržaje.

min. 6 - 20: Kolaborativno učenje

- Teme za diskusiju:
Kako algoritmi utiču na filtere i preporučeni sadržaj na platformama kao što su TikTok, Facebook, Twitter/X.
Uticaj Twittera na američke izbore i kako algoritamsko promovisanje sadržaja utiče na ponašanje glasača.
- Istraživanja pokazuju da preko 50% korisnika Facebooka vidi samo sadržaje koji se podudaraju sa njihovim stavovima, a samo 14,7% redovno viđa suprotne stavove.
- Grupna aktivnost: Podijelite polaznike u male grupe i dodijelite svakoj grupi različite scenarije algoritamskog djelovanja. Grupe analiziraju kako ovi scenariji utiču na korisnike i prezentuju svoje zaključke.

min. 21 - 50: Praktična priprema

- Vježba: Polaznici će otvoriti svoje *fidove* na društvenim mrežama i zabilježiti koje teme se najčešće pojavljuju. Diskutujte o razlikama između fidova i kako personalizacija utiče na raznovrsnost sadržaja.
- Debata o uticaju algoritama: *"Da li društvene mreže treba regulisati kako bi se spriječile manipulacije?"* ili *"Da li algoritmi pomažu ili štete demokratiji?"*
- Vježba provjere činjenica: Upoznajte učesnike sa alatima za provjeru vjerodostojnosti vijesti. Polaznici ispituju prave i lažne vesti i procjenjuju njihovu pouzdanost.

min. 51 - 60: Zaključak

- Rekapitulacija ključnih tačaka.
- Osmišljena diskusija: *"Kako vam ove vještine mogu pomoći da se bolje snalazite u onlajn informacijama?"*

Materijali / oprema

Video projektor, laptop, internet veza, skrinšotovi različitih fidova sa društvenih mreža, primjeri studije slučaja, *Pauerpont/Prezi* prezentacija, *Canva*.